

Examensarbete kandidatnivå
VT 2011

Företagsekonomiska Institutionen

Studententreprenörskap

- en studie om teknologstudenters upplevda barriärer mot entreprenörskap

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Handledare:
Ragnar Ahlström Söderling

Författare:
Jacob Lagergren
Benjamin Lindholm
Philip Werner

Sammanfattning

Uppsatsens titel: *Studententreprenörskap - en studie om teknologstudenters upplevda barriärer mot entreprenörskap*

Seminariedatum: 2011-05-27

Ämne/kurs: FEKK01, Barriärer mot entreprenörskap, Examensarbete kandidatnivå 15hp, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet.

Författare: Jacob Lagergren, Benjamin Lindholm och Philip Werner

Handledare: Ragnar Ahlström Söderling

Nyckelord: Entreprenörskap, studenter, barriärer, hinder, teknik.

Syfte: Vi undersöker vilka barriärer teknologstudenter upplever mot entreprenörskap och hur universitetet och individerna kan påverka dessa.

Metod: I denna studie har vi använt oss av kvalitativ metod. Det empiriska underlaget har samlats in via semistrukturerade intervjuer med 15 teknologstudenter vid LTH.

Teoretiska perspektiv: Vi har huvudsakligen utgått från artiklar och studier utförda i flertalet länder för att få en överskådlig blick på vanliga hinder och barriärer som entreprenörer stött på. Övrig teori som anses relevant till ämnet tas också upp för diskussion.

Empiri: Studiens empiriska underlag bygger på 15 intervjuer som genomförts med teknologstudenter från sex sektioner vid LTH.

Resultat: Studenterna upplever att brist på tid och kapital hindrar dem från att starta företag. Vidare anser de att utbudet av information om entreprenörskap från LTH är väldigt bristfällig. Det bör alltså vara en angelägenhet för universitetet att eliminera denna barriär.

Abstract

Title: Student entrepreneurship - a study of the perceived barriers to entrepreneurship experienced by technology students

Seminar Date: 2011-05-27

Subject/Course: FEKK01, Bachelor's Thesis, Barriers against entrepreneurship, 15 Academic Credits, School of Management & Economics, Lund University

Authors: Jacob Lagergren, Benjamin Lindholm & Philip Werner

Advisors: Ragnar Ahlström Söderling

Key words: Entrepreneurship, students, barriers, obstacles, technology.

Purpose: We investigate the different barriers that technology students experience against entrepreneurship, and how the university and individuals can affect these.

Methodology: We have used a qualitative method in this study. The empirical data has been collected from semi-structured interviews with 15 technology students at LTH.

Theoretical perspective: The theoretical perspective is mainly based on articles, journals and studies that have been done in several countries to get a good overview of the usual barriers and obstacles met by the entrepreneur. Other theory that has been seen as relevant to the subject is also brought up for discussion.

Empirical foundation: The empirical foundation is based on interviews conducted with 15 technology students from six different sections of LTH.

Conclusion: The students name lack of time and capital as barriers that stop them from starting their own business. They think that the information provided by LTH is not enough. It should be a priority for the university to eliminate this barrier.

Förord

Den här uppsatsen är riktad till de som drömmer om att en dag starta eget företag. Målet är att fastställa de mest betydelsefulla barriärerna mot entreprenörskap för studenter, och slutligen komma med rekommendationer och hjälp för att sprida information om vad man bör vara förberedd på när man väl startar sitt företag. Ämnet valdes ur våra egna tankar och förhoppningar om att en dag starta egna företag.

Vi vill börja med att tacka studenterna på LTH för att de var så vänliga att ta sig tid och dela med sig av sina erfarenheter och idéer. Tack vare er kan vi färdigställa och slutföra denna uppsats.

Vi vill även tacka vår handledare Ragnar Ahlström Söderling för all hjälp och vägledning vi mottagit under arbetets gång.

Lund, Maj 2011

Jacob Lagergren

Benjamin Lindholm

Philip Werner

1. INLEDNING	1
1.1 BAKGRUND	1
1.2 PROBLEMDISKUSSION	3
1.3 PROBLEMFÖRMULERING.....	4
1.4 SYFTE.....	4
1.5 AVGRÄNSNING	5
2. METOD	6
2.1 VETENSKAPLIG TRADITION	6
2.1.1 Argumentation.....	6
2.2 KVALITATIV UNDERSÖKNING.....	6
2.3 VAL AV STUDIEOBJEKT	7
2.4 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT AV INTERVJUER.....	8
2.5 VAL AV LITTERATUR.....	8
2.6 GENERALISERBARHET	9
2.7 PÅLITLIGHET OCH RIMLIGHET	9
2.8 METODKRITIK.....	9
3. TEORIER OCH BEGREPP	10
3.1 INDELNING.....	10
3.1.1 Barriärer som individen själv kan påverka	10
3.1.2 Barriärer som lärosätet kan påverka	10
3.1.3 Barriärer som varken individen eller lärosätet har möjlighet att påverka	11
3.2 BARRIÄRER SOM INDIVIDEN SJÄLV KAN PÅVERKA	11
3.2.1 Brist på självtillit och brist på kompetens	12
3.2.2 Låg vilja att ta risk.....	13
3.2.3 Brist på tid	13
3.2.4 Brist på eget kapital	14
3.2.5 Lågt utvecklat socialt nätverk	14
3.3 BARRIÄRER SOM LÄROSÄTET KAN PÅVERKA	15
3.3.1 Brist på information och exponering under utbildningen.....	15
3.3.2 Författarnas kommentarer.....	16
3.4 BARRIÄRER SOM VARKEN INDIVIDEN ELLER LÄROSÄTET KAN PÅVERKA	17
3.4.1 Tillgång till extern finansiering.....	17
3.4.2 Beskattning	18
3.4.3 Lagar gällande patent och skydd av intellektuell egendom.....	18
3.4.4 Regleringar av arbetskraft.....	18
3.4.5 Författarnas kommentarer och sammandrag.....	19
4. EMPIRI	20
4.1 RESULTATREDOVISNING AV GENOMFÖRDA INTERVJUER.....	20
4.1.1 Studenter vid LTH som någon gång har startat företag.....	20
Intervju #1.....	20
Intervju #2.....	22
Intervju #3.....	23
4.1.2 Studenter vid LTH som inte har startat företag	25
Intervju #4.....	25
Intervju #5.....	26
Intervju #6.....	27
Intervju #7.....	28
Intervju #8.....	28
Intervju #9.....	30
Intervju #10	31
Intervju #11	32
Intervju #12	33
Intervju #13	34
Intervju #14	34
Intervju #15	36

5. ANALYS.....	38
5.1 SAMMANDRAG AV TEORIER OCH BEGREPP	38
1: <i>Barriärer som individen själv kan påverka.....</i>	<i>38</i>
2: <i>Barriärer som lärosätet kan påverka:.....</i>	<i>38</i>
3: <i>Barriärer som varken individen eller lärosätet har möjlighet att påverka: .....</i>	<i>38</i>
5.2 SAMMANDRAG AV EMPIRISKA RESULTAT	39
5.3 ANALYS OCH TOLKNING	40
5.3.1 <i>Grupp 1: Barriärer som individen själv kan påverka.....</i>	<i>40</i>
5.3.1.1 Brist på tid	40
5.3.1.2 Brist på eget kapital.....	41
5.3.1.3 Brist på kompetens inom branschen	42
5.3.1.4 Brist på kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet	42
5.3.1.5 Låg vilja att ta risk.....	43
5.3.1.6 Brist på självförtroende & Svårt att hitta samarbetspartner	43
5.3.2 <i>Grupp 2: Barriärer som lärosätet kan påverka.....</i>	<i>44</i>
5.4 SAMMANFATTNING AV ANALYS OCH TOLKNING.....	47
6. SLUTSATS, REKOMMENDATIONER OCH FRAMTIDA FORSKNING.....	48
6.1 SLUTSATS.....	48
6.2 FÖRSLAG PÅ LÖSNINGAR.....	50
6.2.1 <i>Internetbaserat forum.....</i>	<i>50</i>
6.2.2 <i>Workshops för entreprenörskap.....</i>	<i>51</i>
6.3 FÖRSLAG TILL FRAMTIDA FORSKNING.....	51
7. KÄLLFÖRTECKNING.....	53
7.1 ARTIKLAR	53
7.2 BÖCKER.....	54
7.3 INTERVJUER.....	54
8. BILAGOR	57
INTERVJUGUIDE	57

1. Inledning

Introduktionsavsnittet förklarar först bakgrunden till uppsatsen. Sedan förs en problemdiskussion som leder till en problemformulering. Slutligen presenteras syftet med uppsatsen samt de avgränsningar vi har satt för studien.

1.1 Bakgrund

På senare år har entreprenörers roll i samhället ökat och deras bidrag till en ökande ekonomisk tillväxt har blivit ett faktum.¹ Entreprenörerna ses idag som en motor och drivkraft till ekonomisk och social utveckling i hela världen.² Kreativiteten och självständigheten som entreprenörer besitter bidrar till en högre nivå av ekonomisk aktivitet och tillväxt.³ Europeiska kommissionen beskriver deras mål att främja entreprenörskapen:

"Utmaningen för Europeiska Unionen är att identifiera nyckelfaktorerna för att bygga ett klimat där entreprenörens initiativ och affärsaktiviteter lyckosamt kan genomföras. Politiska åtgärder borde sikta på att öka unionens nivå av entreprenörskap, genom att införa de mest passande stegen för att producera fler entreprenörer och för att få fler firmor att växa."⁴

Det är mycket viktigt att skapa ett smidigt arbetsklimat för entreprenörer och idag jobbar flera nationella såväl som internationella institutioner för att hjälpa entreprenörer att starta sina verksamheter.⁵ Som tidigare nämnts har entreprenörer och innovatörer en stor inverkan på den ekonomiska

---

¹ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 'Barriers encountered during micro and small business start-up in North-West England', *Journal of Small Business and Enterprise Development*, vol. 7, no. 4, 2000, s. 295-304

² Audretsch, D.B. (2003), *Entrepreneurship: A Survey of the Literature*, Enterprise Papers No. 14, Brussels: European Commission p.5

³ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 295

⁴ Commission of the European communities (21.1.2003), *Green paper: Entrepreneurship in Europe*, Brussels: European Commission. (Översatt 2011-05-12.)

⁵ Audretsch, D.B. (2003), p.5

utvecklingen inom landet, men nya företag på marknaden bidrar också till fler arbetsmöjligheter och en högre teknologisk utveckling inom landet.⁶

Nya företag skapar även en högre konkurrens på marknaden, vilket är väldigt viktigt för att få de existerande företagen på marknaden att snabbare utvecklas.⁷

I *"Entreprenörskapets Rötter"* skriver Hans Landström: *"Samtidigt som entreprenörskapets betydelse ökar tycks den entreprenöriella aktiviteten i Sverige vara relativt låg."*⁸ Sverige ligger idag långt ned (48e plats) på listan över den internationella jämförelsen av företagande som Global Entrepreneurship Monitor⁹ (GEM) har gjort. Ett för Sverige mer jämförbart urval länder ingår i gruppen *Innovationsdrivna ekonomier*,¹⁰ och Sverige hamnar långt ner även där (14e plats).
Tabellen visar länder i gruppen *Innovationsdrivna ekonomier*:¹¹

Internationell jämförelse av företagande	
Andel av befolkningen 18-64 år, 2010	
Land	Procent
Island	10,6
Australien	7,8
Norge	7,7
USA	7,6
Nederländerna	7,2
Irland	6,8
Sydkorea	6,6
Storbritannien	6,4
Frankrike	5,8
Finland	5,7
Israel	5,7
Grekland	5,5
Schweiz	5,0
Sverige	4,9
Slovenien	4,7
Portugal	4,5
Spanien	4,3
Tyskland	4,2

⁶ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 295

⁷ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 295

⁸ Landström, H., *Entreprenörskapets Rötter*, upplaga 3:6, Studentlitteratur AB, Lund, 2005, s. 12

⁹ Kelly D.J., Bosma N., Amorós JE., "2010 Global Report", Global Entrepreneurship Research Association (GERA), 2010, p-19

¹⁰ Ibid.

¹¹ Ibid. (Image has been cropped to fit purpose)

Det är påtagligt att Sverige behöver främja entreprenörskapen och innovationsdriften för att vidareutveckla och öka effektiviteten på den svenska företagsmarknaden. För att gynna denna marknad för nystartade företag behövs de hinder och barriärer som hämmar entreprenörer att starta dessa verksamheter avlägsnas eller förmildras.

1.2 Problemdiskussion

En smidigare marknad för genomförande av entreprenörskap bidrar till fler nystartade företag, och därmed ökad konkurrens och fler arbeten.¹² För att uppnå en bättre marknad för nya företag behövs de barriärer och hinder som står i vägen för dessa försvinna. I nuläget är forskningen kring barriärer och hinder för entreprenörer bristfällig.

Enligt Europeiska Kommissionens beskrivning är ett land beroende av sina entreprenörer. Länder bör sträva efter att förbättra affärsklimatet och hjälpmedlen för att få fram fler företag och hjälpa dem växa.

Vi vill undersöka hur studenter på LTH, Lunds Tekniska Högskola, har upplevt uppstartsfasen av eventuella företag, samt vilken uppfattning av barriärer mot entreprenörskap studenter har som ännu inte startat någon verksamhet. Vi har letat tidigare undersökningar av barriärer för studenter med teknisk inriktning, men har inte funnit att tidigare forskning utförts inom detta område, vilket gör ämnet speciellt intressant. Genom att ta reda på vilka problem dessa studenter upplevt, får vi en bild av vad som behövs göras för att öka antalet startade företag i Sverige.

Valet av teknologstudenter beror på att det är modernt att starta teknologiska företag då marknaden på senare år byggt upp ett ständigt behov av nya eller vidareutvecklade teknologiska produkter. Teknologstudenter har en tendens till att skapa helt nya, radikala eller arkitektiska innovationer.¹³ Dessa produkter har lättare att slå igenom på marknaden då de fyller en ny funktion som konsumenter och media marknadsför på grund av dess nya innovativa förmåga.

---

¹² Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 295

¹³ Smith, D., *Exploring Innovation*, 2nd edition, McGraw-Hill Education, Berkshire, UK, 2010.

Sammanfattningsvis ökar ett lands ekonomiska tillväxt genom att fler företag bildas och bidrar till en högre konkurrens. För att få fler företag att bildas måste regeringen se till att de hinder och barriärer som idag stoppar entreprenörer försvinner eller förmildras. Problemet är i nuläget att blotta dessa barriärer för att sedan kunna gå vidare för att finna lösningar och ta fram information hur man tar sig förbi dessa.

1.3 Problemformulering

Arbetet inriktar sig på att svara på följande frågeställningar:

- *Vilka barriärer mot entreprenörskap upplever studenterna vid Lunds Tekniska Högskola?*
- *Kan studenterna som individer själva påverka dessa barriärer?*
- *Vad kan universitetet göra för att bidra till att fler studenter startar företag?*

Genom att undersöka dessa frågor kan arbetet bilda en bra grund för hur universitet kan främja entreprenörskapen bland studenter och försöka eliminera de barriärer och hinder som står i vägen studenters entreprenörskap.

1.4 Syfte

Syftet med den här studien är att bidra med ökad kunskap om hur studenter upplever barriärer mot och stimulans för entreprenörskap på LTH. Detta kan genomföras genom att kvalitativt undersöka ämnet "barriärer och entreprenörskap" med stöd från en relevant teoretisk bakgrund. Arbetet undersöker vilka barriärer som kan anses hålla tillbaka antalet entreprenörer i Sverige, med fokus på studenter vid LTH. Vi följer upp med förslag på förbättringar som kan införas för att göra det lättare för studenter att starta eget företag och därmed öka konkurrensen i Sverige.

1.5 Avgränsning

Vi har valt att begränsa oss till att undersöka vilka barriärer mot entreprenörskap som upplevs av teknologstudenter. I teoriavsnittet behandlar vi barriärer upplevda av flera slags potentiella entreprenörer, studenter som icke-studenter. Vi har valt denna avgränsning eftersom forskningen kring entreprenörskap bland studenter är bristfällig. Vi har ytterligare avgränsat studien till att endast behandla studenter vid Lunds Tekniska Högskola, LTH.

2. Metod

2.1 Vetenskaplig tradition

Vi har valt att utföra vår studie utifrån ett hermeneutiskt förhållningssätt, istället för ett positivistiskt, då vi anser att ämnet kräver analys av, och inlevelse i personliga erfarenheter, istället för jämförelse av ett större antal observerbara, mätbara företeelser.¹⁴ Vi ville fokusera på och tolka innebörden av enskilda individers känslor och upplevelser angående entreprenörskap, såsom de berättades för oss i intervjuer, istället för att skicka ut ett stort antal enkäter och statistiskt sammanställa svaren.¹⁵

För att inte riskera att tolka det som sägs i intervjuer på ett missvisande sätt, krävs språklig och kulturell gemenskap.¹⁶ Vi författare anser att vi till stor del uppfyller dessa krav i förhållande till teknologstudenterna vid Lunds Tekniska Högskola.

2.1.1 Argumentation

Vi har använt oss av ett sätt att argumentera kallat *abduktion*, vilket innebär att vi först observerat ett resultat/problem – *”antalet nya företag som startas i Sverige är lågt”*. Möjliga orsaker till detta har vi undersökt i den befintliga forskning som finns tillgänglig i ämnet – *”barriärer mot entreprenörskap”*. Slutligen har vi kontrollerat med hjälp av empiri om detta kan stämma – *”intervjuer med teknologstudenter vid LTH”*.¹⁷

2.2 Kvalitativ undersökning

Data samlades in kvalitativt, med hjälp av 15 intervjuer med studenter från sex olika sektioner vid LTH, där vi noggrant ställde frågor angående deras erfarenheter och tankar kring företagande och entreprenörskap, och vilka

---

¹⁴ Wallén, G., *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, 2a upplagan., Studentlitteratur, Lund, 1996, s. 26-35

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid. s. 33

¹⁷ Ibid. s. 48

barriärer de upplevt hindrade, eller hade hindrat dem, från start av företag. Vårt mål var alltså att försöka förstå hur respondenterna upplever sig själva, sin tillvaro och omgivning i förhållande till entreprenörskap.¹⁸

Med hjälp av intervjuerna försökte vi skapa ett empiriskt underlag till analysen genom att tolka de svar vi fått mot bakgrund av den teori vi läst, för att sedan analysera och sammanställa all information till en begriplig helhet. För att göra resultaten mer lättöverskådliga lånade vi även ett kvantitativt inslag till vår studie genom att räkna antalet studenter som uppgett liknande svar under intervjuerna.

2.3 Val av studieobjekt

Vårt val av LTH-studenter som intervjuobjekt tedde sig naturligt, då de både fanns geografiskt nära, och därmed var lättillgängliga för oss när vi skulle utföra intervjuerna, samtidigt som vi var av uppfattningen att dessa studenter skulle kunna ha många bra idéer för nystartande av företag liggandes, med tanke på det intresse av teknik som krävs för att välja en civilingenjörsutbildning.

Vår första tanke var att gå ut till klasser under föreläsning på LTH, och fråga hela klassen om någon skulle kunna tänka sig ställa upp på intervju efter att föreläsningen slutat. Vi kom emellertid överens om att de studenter som skulle vilja ställa upp på intervjuer angående företagande, skulle övervägande vara sådana som redan hade ett stort intresse av företagande, eller rent av redan startat företag.

Vi var visserligen intresserade att höra vad redan entreprenöriella studenter hade att säga om barriärer gällande företagande, men vi ville även nå de studenter som aldrig hade funderat kring att starta eget företag, eller bara hade haft svaga funderingar.

---

¹⁸ Lundahl, U., Skärvad, P-H., *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*, upplaga 3:11, Studentlitteratur AB, Lund, 1999, s. 101

Därav bestämde vi oss för att kontakta studenter vid LTH som vi författare kände personligen, eller genom vänner. På det sättet ansåg vi att risken att de skulle tacka nej var liten, samtidigt som vi även kunde nå studenter som inte funderat mycket kring företagande.

Gällande vilka sektioner studenterna studerade vid, har vi försökt få en så stor spridning som möjligt. Det gäller även det antal år studenterna hade studerat vid intervjutillfället.

Vi försökte även få en så jämn fördelning kvinnor och män som möjligt, vilket vi anser att vi lyckades med, då vi intervjuade sju kvinnor och åtta män.

2.4 Tillvägagångssätt av intervjuer

Samma frågor ställts till alla studenter, med utrymme för omkastning av ordningen. Frågorna har haft öppna svarsmöjligheter, och möjlighet till diskussion. Intervjuerna har alltså varit både semistandardiserade och semistrukturerade.¹⁹

Intervjuerna genomfördes i enrum, så att de intervjuade skulle känna sig så trygga som möjligt att ge svar som inte påverkades av andras närvaro. Vi utgick ifrån de frågor vi hade förberett, men kände vi att en följdfråga var på plats ställde vi även den, för att få ytterligare djup i förståelsen av personens upplevelser. Vi antecknade kortfattat svaren under intervjun, i kombination med ljudupptagning för att senare kunna skriva ned och analysera svaren i detalj.

2.5 Val av litteratur

Litteraturen vi har använt har främst varit vetenskapliga artiklar inom ämnets ramar som vi hittat via Lunds Universitets sökmotor LibHub och via Google Scholar. Vi har utöver detta använt läroböcker inom ämnena entreprenörskap och vetenskaplig metod. Då ett väldigt litet antal artiklar har skrivits om just barriärer för uppstart av företag gällande studenter, har vi till stor del använt oss

---

¹⁹ Patel, R., Tebelius, U., *Grundbok i forskningsmetodik*, Studentlitteratur, Lund, 1987, 103

av litteratur som behandlar barriärer mot entreprenörskap i allmänhet, oavsett man är student eller ej.

Vi har avgränsat litteraturen till vetenskapliga artiklar och böcker publicerade år 1990 och framåt, med undantag för *Grundbok i forskningsmetodik*, av Runa Patel som publicerades 1987.

2.6 Generaliserbarhet

Enligt Teorell och Svensson innebär fullständig generaliserbarhet en perfekt spegelbild av populationen.²⁰ Då vi endast intervjuat 15 studenter från sex olika sektioner vid LTH, kan vi inte hävda har hög grad av generaliserbarhet. Det skulle behövas ett mycket större underlag av studenter från andra sektioner, samt från andra tekniska högskolor i Sverige för att hög generaliserbarhet skulle kunna anses vara uppnådd.

2.7 Pålitlighet och rimlighet

En vetenskapligt pålitlig studie bör innehålla centrala delar som: problemformulering, val av relevanta studieobjekt, insamling av relevant data, korrekt och relevant teoretiskt bakgrundsarbete och noggrann rapportering och slutsats. Eftersom vår studie är utförd enligt dessa steg, anser vi att vi uppfyller kraven för pålitlighet.

2.8 Metodkritik

Vi har inte intervjuat studenter från samtliga sektioner vid LTH, utan endast studenter från sex av totalt 16 inriktningar, vilket kan innebära en skev bild av hur teknologstudenter uppfattar barriärer mot entreprenörskap.

Vidare fanns ingen anonymitet vid intervjuerna, vilket kan ha påverkat de svar vi fick från studenterna. Vi upplevde dock att de svarade fullt ärligt på alla frågor.

---

²⁰ Teorell, J., Svensson, T., *Att fråga och att svara – Samhällsvetenskaplig metod*, Liber AB, Malmö, 2007, s. 68

3. Teorier och Begrepp

I detta kapitel presenteras den teori och tidigare forskning vi kommer att använda oss av i analysen av de empiriska resultat vi får i intervjuerna. Vi har utgått ifrån forskning om barriärer som anses hindra potentiella entreprenörer att starta företag. Vi har också utgått ifrån forskning om exponering för entreprenörskap och hur utbildning inom entreprenörskap påverkar studenters benägenhet att bli entreprenörer.

Eftersom majoriteten av forskningen inom barriärer mot entreprenörskap fokuserar på entreprenörer i allmänhet, istället för studenter i synnerhet, finner vi det intressant att jämföra tidigare forskningsresultat med LTH-studenternas syn på barriärer.

3.1 Indelning

En stor del av relevant forskning delar in barriärer mot entreprenörskap i två grupper – interna och externa barriärer. Eftersom vi specifikt är intresserade av studenters entreprenörskap, och vidare om lärosätet kan göra något för att höja antalet studententreprenörer, har vi valt att dela in tidigare forskning om barriärer mot entreprenörskap i följande tre grupper:

3.1.1 Barriärer som individen själv kan påverka

I forskningen benämns dessa barriärer ofta som *interna barriärer*, barriärer som skapas i huvudet på individen. Exempel är brist på självförtroende och upplevd brist på kompetens.

3.1.2 Barriärer som lärosätet kan påverka

Vi har funnit stort stöd i tidigare forskning att information om-, utbildning inom-, och exponering för entreprenörskap ökar individers benägenhet att själva vilja bli entreprenörer.²¹ Därför kan en avsaknad av dessa faktorer inom studenternas inriktning ses som barriärer som håller nere antalet nystartade företag.

---

²¹ Packham, G., Jones, P., Miller, C., Pickernell, D., Thomas, B., 'Attitudes towards entrepreneurship education: a comparative analysis', *Education + Training*, vol. 52, no. 8/9, 2010

3.1.3 Barriärer som varken individen eller lärosätet har möjlighet att påverka

I litteraturen benämns ofta den här typen av barriärer som *externa barriärer*. Det är barriärer som är väldigt svåra eller omöjliga att påverka för den enskilde individen eller ett enskilt utbildningscentrum. Exempel på dessa är lagar gällande arbetskraft, beskattning av företag och tillgång till extern finansiering.

Vi är intresserade av vilka barriärer som studenterna vid LTH upplever som viktigast. Det råder även ett starkt intresse om det främst är barriärer som kan påverkas direkt eller indirekt, av antingen individen själv eller av lärosätet. Slutligen är det intressant att också undersöka om barriärer kräver större politiska eller sociala förändringar för att decimeras.

3.2 Barriärer som individen själv kan påverka

Här redogörs de barriärer vi funnit i tidigare forskning. Främst de som existerar inuti den potentiella entreprenörens medvetande och som därför individen själv borde kunna påverka och decimera. Barriärerna "brist på kapital" och "långt utvecklat socialt nätverk" existerar utanför individens medvetande, men är också barriärer vi anser att individen själv kan påverka.

Inom kategorin "barriärer mot entreprenörskap" har vi vid granskning av tidigare forskning identifierat följande barriärer som vi anser är relevanta för vår egen studie:

- *Brist på självtillit*
- *Brist på kompetens*
- *Låg vilja att ta risk*
- *Brist på tid*
- *Brist på eget kapital*
- *Långt utvecklat socialt nätverk*

3.2.1 Brist på självtillit och brist på kompetens

Entreprenörer tenderar att ha en hög känsla av kontroll och självtillit samt *"tror i högre utsträckning än andra att de kan påverka sin situation, medan de tror mindre på ödet eller på tur."*²²

I den engelska litteraturen används ofta termen *"perceived self-efficacy"*, vilket fritt översatt innebär hur individen ser på sin egen förmåga att producera ett önskat resultat. En persons tro på den egna förmågan influerar beslut som tas, hur höga mål som sätts och hur mycket energi som läggs ner i en given situation - alla viktiga delar i uppstartandet av ett eget företag.²³

Självtilliten kan kopplas samman med kompetensen den potentiella entreprenören anser sig besitta. Kompetensen kan vi dela in i:

- Kompetens gällande branschen/kunskapsområdet företaget ska verka i – till exempel kunskap på expertnivå inom data/IT om företaget ska fungera som IT-konsult
- Kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet vid uppstart och drift av eget företag – kunskap om redovisning, marknadsföring etc.

Enligt en studie genomförd av studenter på Curtin Business School i Perth, Australien, visar det sig väldigt vanligt att potentiella entreprenörer säger sig sakna den kompetens som behövs för att starta ett eget företag.²⁴ De vågar inte ta steget att starta sin egen verksamhet för att de upplever sig sakna de erfarenheter och kunskaper som krävs för att klara av marknadsföring, organisering, ekonomi och finansiering.²⁵

---

²² Landström, H., *Entreprenörskapets Rötter*, upplaga 3:6, Studentlitteratur AB, Lund, 2005, s. 48

²³ Carter, S., Jones-Evans, D., *Enterprise and Small Business – Principles, Practice and Policy*, 2a upplagan, Pearson Education Ltd, 2006, s. 169

²⁴ Volery, T., Doss, N., Mazzarol, T., Thein, V., 'Triggers and Barriers Affecting Entrepreneurial Intentionality: The Case Of Western Australian Nascent Entrepreneurs', *Journal of Enterprising Culture*, vol. 5, issue 3, 1997, s. 273-291

²⁵ Volery, T., et. al., 1997

Det är nödvändigtvis inte att entreprenören inte har det som krävs, utan snarare att de upplever att de inte har det som krävs. Det här medför att detta blir ett hinder mot att starta företag.

3.2.2 Låg vilja att ta risk

Entreprenörskap innebär ofta en högre finansiell risk och osäkerhet för individen jämfört med en anställning i ett redan etablerat företag. Forskning visar att entreprenörer visserligen tenderar att ta större risker inom det område de verkar men att de framförallt har en högre förmåga att hantera och tolerera dessa risker än andra människor.²⁶ Landström skriver att måttlig riskbenägenhet ofta är en psykologisk egenskap som förknippas med entreprenörer.²⁷

I en internationell studie, med ledning av tyska forskare, sammanställdes enkätsvar gällande upplevda barriärer mot entreprenörskap från 37 412 studenter från 93 högskolor och universitet i Australien, Österrike, Belgien, Finland, Frankrike, Tyskland, Ungern, Irland, Liechtenstein, Nya Zeeland, Norge, Sydafrika, Singapore och Schweiz. Den barriär som visade sig anses störst var "*own financial risk*" – risken att förlora eget kapital.²⁸

Obenägenhet att ta risker (måttliga som höga) torde därför utgöra en barriär mot entreprenörskap.

3.2.3 Brist på tid

Inom litteraturen framgår det att brist på tid kan vara en barriär som hindrar potentiella entreprenörer att realisera sina planer. I sammanställningen av den internationella studien med enkätsvar från 37 412 studenter, hamnade dock denna barriär på plats 14 av 15, gällande hur betydelsefull den ansågs vara.²⁹

---

²⁶ Landström, H., Löwegren, M., *Entreprenörskap och Företagsetablering: Från idé till verklighet*, Studentlitteratur AB, Lund, 2009, s. 48

²⁷ Landström, H., *Entreprenörskapets Rötter*, s. 63

²⁸ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 'Collegiate Entrepreneurship: An International Analysis of Student Nascent Entrepreneur's Key Barriers', *Journal of Asia Entrepreneurship and Sustainability*, vol IV, Issue 4, Dec 2008, s. 42

²⁹ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 2008, s. 42

I en engelsk studie rapporterade 41 % av de medverkande att brist på tid hade varit en barriär både innan som under uppstartsfasen av deras företag. De hade inte tillräckligt med tid att klara av allt som krävdes för att driva företag, vilket gjorde att de ofta fick ignorera redovisning och andra administrativa behov för att kunna koncentrera sig på kundens behov.³⁰

3.2.4 Brist på eget kapital

Brist på eget kapital anses vara den näst största barriären, efter den närbesläktade finansiella risken, i den stora internationella undersökning vi tidigare hänvisat till.³¹

Även i den engelska studie vi tidigare använt rapporteras att finansiella problem var den huvudsakliga barriären entreprenörerna stötte på innan och under startprocessen av företaget.³²

Behovet av kapital att lägga på marknadsföring och publicitet är ett måste i uppstartsfasen då företag aldrig kan gå framåt utan kunder. Utan denna finansiella backning bromsas företagets expansion upp, i värsta fall helt och hållet.³³

3.2.5 Lågt utvecklat socialt nätverk

Landström skriver att det är viktigt för entreprenören att ha ett socialt nätverk med täta och korta kontaktvägar till centrala aktörer. Entreprenörer bör åtminstone ha svaga länkar till andra aktörer, då det skapar möjligheter att få nya impulser och idéer.³⁴

---

³⁰ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 'Barriers encountered during micro and small business start-up in North-West England', *Journal of Small Business and Enterprise Development*, vol. 7, no. 4, 2000, s. 295-304

³¹ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 2008, s. 42

³² Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 300

³³ Ibid., s. 301

³⁴ Landström, H., *Entreprenörskapets Rötter*, s. 79

Svårigheten att hitta rätt person att eventuellt starta företaget tillsammans med passar också in i den här kategorin. Denna barriär kom på åttonde plats i den omfattande internationella undersökningen vi tidigare använt oss av.³⁵

3.3 Barriärer som lärosätet kan påverka

En stor mängd forskning kring entreprenörskap har visat på att ju mer individer exponeras positivt för idéer och information om entreprenörskap i sin utbildning, desto mer sannolikt är det att de själva önskar bli entreprenörer. Vi resonerar därför att brist på denna exponering och information i utbildningen, fungerar som en barriär mot entreprenörskap i samhället och därmed sänker antalet nya företag som startas. Vi vill specifikt försöka undersöka vad som kan göras från universitetets sida för att få fler studenter vid LTH att bli entreprenörer.

3.3.1 Brist på information och exponering under utbildningen

Vi försöker här med stöd av befintlig litteratur och forskning belysa frågan: Hur påverkar exponering för entreprenörskap inställningen till entreprenörskap?

Enligt en studie från Storbritannien, publicerad 2010, finns det ett samband mellan ett ökat inslag av entreprenörskap inom utbildningen vid högskolor och universitet, och en ökad positiv inställning till entreprenörskap och eget företagande.³⁶ Utbildning inom entreprenörskap har även visat sig minska betydelsen av de barriärer som annan forskning visar är vanliga hos personer som har funderingar på, men ännu inte har startat företag.³⁷

I en tysk studie fastställer författarna att det fokuseras för mycket på finansiellt stöd till entreprenörer, och att det därmed inte tas tillräcklig hänsyn till gruppen potentiella entreprenörer som inte ännu har en konkret affärsidé.³⁸ De hävdar även att ett integrerat stöd för entreprenörskap måste implementeras vid

---

³⁵ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 2008, s. 42

³⁶ Packham, G., Jones, P., Miller, C., Pickernell, D., Thomas, B., 2010

³⁷ Fayolle, A., Gailly, B., Lassas-Clerc, N., 'Assessing the impact of Entrepreneurship education programmes: a new methodology', *Journal of European Industrial Training*, vol. 30, no. 9, 2006

³⁸ Ruda, W., Martin, T.A., Danko, B., 'Target Group-Specific Design of Student Entrepreneurship Support – A German Example Focusing on Start-Up Motives and Barriers', *Acta Polytechnica Hungarica*, vol. 6, no. 3, 2009, s. 16

universitet och högskolor, både för att etablera ett fördelaktigt startklimat och en positiv bild av entreprenörer samt att lära ut mer praktiska detaljer angående uppstart av nya företag.³⁹ Om studenterna genomgående får arbeta med entreprenörskap under utbildningen ökar sannolikheten för att de senare utvecklar ett konkret entreprenörsintresse.⁴⁰

En amerikansk studie visar också på att personer som haft positiva erfarenheter och upplevelser av entreprenörskap är mer sannolika att starta eget företag. De upplever inte bara att karriärvalet som egenföretagare blir mer önskvärt, utan även att sannolikheten att lyckas, och därmed självförtroendet, ökar.⁴¹

De hävdar även att enbart lära ut relevant kunskap inom entreprenörskap inte är tillräckligt – studenten eller traineen måste uppleva att det är sannolikt att denna kunskap kan användas på ett bra sätt i verkligheten.⁴²

Ytterligare forskning visar på att exponering för entreprenörskap inom utbildning har gjorts i Australien. Där fick studenter som ännu inte hade nått universitetsålder svara på frågor angående deras inställning till entreprenörskap före och efter de hade genomgått det så kallade "Youth Achievement Australia enterprise program" (YAA). Enligt forskarna kunde studien visa empiriska data som stöder att exponering för utbildning inom entreprenörskap ökade viljan att själv bli entreprenör.⁴³

3.3.2 Författarnas kommentarer

Vi ser tydligt att positiv exponering för entreprenörskap och utbildning spelar en viktig roll när det gäller att inspirera och locka fler till att bli entreprenörer. Trots att bara en barriär tas upp i detta avsnitt, som lärosätet direkt kan påverka, ser vi stöd för att även barriärerna under rubriken "Barriärer som individen själv

---

³⁹ Ruda, W., Martin, T.A., Danko, B., 2009, s. 16

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Krueger, N., 'The impact of prior entrepreneurial exposure on Perceptions of New Venture Feasibility and Desirability', *Entrepreneurship: Theory and Practice*, vol. 18, no 1, 1993

⁴² Ibid.

⁴³ Peterman, N. E., Kennedy, J., 'Enterprise Education: Influencing Students' Perceptions of Entrepreneurship', *Entrepreneurship Theory and Practice*, vol. 28, issue 2, s.129-144, 2003

kan påverka” kan minska i betydelse som indirekt effekt av större exponering för- och utbildning inom entreprenörskap.⁴⁴

3.4 Barriärer som varken individen eller lärosätet kan påverka

Här presenterar vi tidigare forskning om barriärer som ligger utanför individen och företaget, barriärer som den individuella entreprenören eller lärosätet kan ha svårt att påverka och göra någonting åt. Det är alltså främst barriärer som andra har skapat inom den sociala kontext man försöker starta företag i. Vi har efter granskande av relevant litteratur identifierat följande, för vår studie relevanta, barriärer:

- *Tillgång till extern finansiering*
- *Beskattning*
- *Lagar gällande patent och skydd av intellektuell egendom*
- *Regleringar av arbetskraft*

3.4.1 Tillgång till extern finansiering

I en studie av barriärer som påträffades vid start av mikro- och småföretag i nordvästra England, svarade de flesta att tillgång till startkapital var en av de största barriärerna, oavsett var de sökte eller hur mycket pengar de behövde.⁴⁵ På grund av byråkrati tog det över sex månader att få svar på ansökningar om bidrag från staten. Banklån var svåra att få för förstagångsföretagare eftersom de inte hade någon historia om tidigare erfarenhet att visa upp. Många fick ansöka om personliga lån, med deras hem som säkerhet, vilket placerade hela familjen i en onödig risksituation, samtidigt som entreprenören kände enorm press.⁴⁶

I länder där det finansiella systemet inte är särskilt utvecklat, blir det svårare för entreprenörer att realisera sina drömmar om att starta egen firma eftersom det

---

⁴⁴ Fayolle, A., Gailly, B., Lassas-Clerc, N., 2006

⁴⁵ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 295-304

⁴⁶ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 295-304

är svårare att få banklån utan att sätta hela sin personliga ekonomi på spel.⁴⁷ Vidare skriver Rajan och Zingales att i länder som inte har tillräckligt starka lagar och regler för att skydda investerare, fungerar detta som en mycket effektiv barriär. Den hindrar nystartande av företag genom att långt färre investerare är villiga att riskera sina pengar.⁴⁸

3.4.2 Beskattning

Skatteregler kan också ha stor inverkan på individers motivation att starta företag. Enligt Klapper et. al startas fler bolag i länder där skattesatserna på företagsintäkter är mycket lägre än skatten på vanlig lön.⁴⁹

3.4.3 Lagar gällande patent och skydd av intellektuell egendom

Enligt Klapper, Laeven och Rajan i deras studie av barriärer inför uppstart av nya företag i Europa har välutvecklade lagar och regleringar gällande intellektuell egendom gett positiv inverkan på nyföretagandet och företagsklimatet i allmänhet.⁵⁰ De menar att fler bolag startas inom områden som kräver mycket forskning och utveckling om de kan vara säkra på att deras upptäckter kan skyddas. De känner sig trygga att lägga ner tid och pengar på forskning om hotet att någon kan stjäla kunskaperna inte är stort.⁵¹

I kontrast till detta nämner däremot författarna att ett starkt patentskydd kan hämma startandet av nya bolag genom att de inte kan kopiera idéer utan måste vara väldigt försiktiga att de inte använder sig av teknik eller kunskap som ligger alltför nära det som redan är patenterat.⁵²

3.4.4 Regleringar av arbetskraft

Lagar om anställningsskydd kan antingen anses vara en barriär eller ha en positiv effekt på nytt företagande.⁵³ Ur en positiv synvinkel kan lagar som säger

---

⁴⁷ Klapper, L., Laeven, L., Rajan, R., 'Entry regulation as a barrier to Entrepreneurship', *Journal of Financial Economics*, vol 82, 2006, s. 618-619

⁴⁸ Rajan, R., Zingales, L., 'The great reversal: the politics of financial development in the 20th century', *Journal of Financial Economics*, vol. 69, no 1, 2003, s. 5-50

⁴⁹ Klapper, L., Laeven, L., Rajan, R., 2006, s. 610

⁵⁰ Ibid. s. 620-621

⁵¹ Ibid.

⁵² Klapper, L., Laeven, L., Rajan, R., 2006, s. 620-621

⁵³ Klapper, L., Laeven, L., Rajan, R., 2006, s. 619-620

att man inte får avskeda någon hur som helst göra att kvalificerad personal kan våga sig på anställning inom ett helt nystartat, litet bolag.⁵⁴ Detta kan givetvis gynna entreprenören genom att göra sökandet efter kompetent personal, som också vill jobba i ett nystartat företag, mycket lättare. Å andra sidan kan det avskräcka många entreprenörer att anställa över huvud taget. Det kan få stora konsekvenser för företaget med kanske bara en anställd, som visar sig inte ha de rätta egenskaperna och kompetensen för att driva företaget framåt. Hela företaget kan bli lidande genom att denna person skyddas lagligt från uppsägning.

3.4.5 Författarnas kommentarer och sammandrag

Sammanfattningsvis, efter att ha studerat relevant litteratur, kan vi fastställa att många av de regleringar skapade av det politiska systemet inom ett visst land, gällande uppstart av nya företag, är negativa och minskar antalet nya företag.

Vissa regleringar verkar däremot positivt på nystartandet av företag och bör inte nödvändigtvis bli ansedda som barriärer. Dessa regleringar är: bra patentskydd, skydd av annan intellektuell egendom samt i viss mån anställningsskydd. Det kan anses vara positivt genom att en större andel av den kompetenta arbetskraften vågar ta anställning i ett nystartat bolag, men negativt genom att entreprenören som anställer får ta en stor risk när det handlar om att enbart anställa en eller ett fåtal personer. Hela företaget kan vara beroende av denna person, men har inte frihet att avskeda honom eller henne om de inte lever upp till förväntningarna.

---

⁵⁴ Klapper, L., Laeven, L., Rajan, R., 2006, s. 619-620

4. Empiri

I första avsnittet presenteras resultatet av de intervjuer vi har genomfört med studenter vid Lunds Tekniska Högskola. Då intervjuerna innehöll en hel del diskussion har vi valt att sammanställa det som sades under intervjuerna i löpande text, istället för uppräpnade svar på varje enskild fråga.

4.1 Resultatredovisning av genomförda intervjuer

Totalt antal medverkande studenter: 15

Antal tjejer: 7

Antal killar: 8

Antal studenter från respektive program på LTH:

Maskinteknik: 4

Industriell Ekonomi: 4

Bioteknik: 3

Väg- och Vattenbyggnad: 2

Teknisk Nanovetenskap: 1

Ekosystemteknik: 1

4.1.1 Studenter vid LTH som någon gång har startat företag

Intervju #1

Namn: Albin Jakobsson

Ålder: 23

Utbildning: Har studerat fem terminer på linjen Teknisk Nanovetenskap vid LTH.

Albin är en av de tre studenter som i vår undersökning redan har startat ett företag, vilket gör det intressant att se vilka svårigheter han faktiskt hade upplevt. Albin har startat klädföretaget YOKI,⁵⁵ som tillverkar och säljer vintermössor, huvtröjor, underställ m.m. och har varit i drift i snart fyra år. Företaget har ingen som helst anknytning till Albins utbildning inom

---

⁵⁵ <http://www.yoki.se>

nanovetenskap; det startades upp spontant under en tid som säsongarbetare i Alperna, där han lärde känna ett gäng likasinnade som spånade fram idén till företaget tillsammans.

Vid diskussion om vilka hinder Albin upplevde innan och vid uppstart av YOKI nämnde han att brist på kapital var ett problem, men att det löstes genom att de fick låna pengar av föräldrar. Då företaget startades innan studierna vid LTH påbörjades hade de relativt gott om tid, men han känner att idag, samtidigt som han studerar på heltid, kan studierna ta lite väl mycket tid från företagandet, men att det går ändå eftersom de är flera som delar på arbetsbördan. Alla ser det än så länge mest som en kul grej vid sidan om studierna.

Vid frågan om de någon gång kände att de inte hade tillräcklig kompetens, svarade Albin att det aldrig känts som något problem, då alla inblandade besitter olika kunskaper och kunde fylla alla behov. Dock ska sägas att de fick avskeda en allt-i-allo som gjorde ett alldeles för dåligt jobb.

Albin hade själv inte så stor koll på hur det gick till att starta företag, men de andra han startade upp med hade det, vilket gjorde att han inte behövde bekymra sig så mycket.

Vad gäller utbildningen säger Albin att det inte finns mycket stöd alls, vad han vet, gällande uppstart av företag eller vägledning för redan uppstartade företag. Vi frågade honom vad han tyckte skulle kunna förbättras för att underlätta för studenter att starta upp företag, och han tyckte att det vore bra med mycket mer information om entreprenörskap och möjligheten att driva eget. Under sina fem terminer har han inte fått någon som helst information eller inspiration gällande eget företagande från sektionen.

Slutligen trodde Albin att mer gynnsamma skatteregler skulle göra att fler vågade sig på att starta eget företag.

Intervju #2

Namn: Johan Olsson

Ålder: 23

Utbildning: Har studerat tre år på linjen Väg- och Vattenbyggnad vid LTH. Han ska påbörja en master i Konstruktionsteknik till hösten.

Johan startade en enskild firma kort efter att han slutade gymnasiet. Han fungerade som IT-konsult främst åt ett och samma bolag. Bolaget rekommenderade Johan att starta företaget så att han kunde arbeta som konsult, istället för att ge honom provanställning. Då Johan alltså redan hade allt han behövde för verksamheten, inklusive kund, upplevde han inga svårigheter alls med att starta bolaget. Det enda han behövde göra var att registrera sig hos Bolagsverket. Efter uppstart tyckte han dock att deklarerandet innebar en del svårigheter, men det var absolut inget som fick honom att fundera på att sluta upp med företagandet.

Efter att ha drivit sin enskilda firma i ungefär ett år började Johan studera vid LTH, och kände att det var dags att lägga ner firman. Han uppger att han hade haft tid, då han hade kunnat välja själv hur mycket han skulle jobba, men han valde att satsa mer på studentlivet istället.

Johan har dock andra planer på att starta företag. Han har en vision att en dag driva en kombinerad arkitekt/konstruktionsfirma, men att detta är sannolikt att förverkligas först efter att han har jobbat i minst tio år inom Väg- och Vattenbyggnadsbranschen. Huvudbarriären han nämner för att inte starta idag är att han har brist på kompetens och erfarenhet, något han räknar med att skaffa sig som anställd. Han säger att brist på kapital kan vara ett hinder, men inte tillräckligt för att helt stoppa honom från att starta egen firma: *"det är sådant man löser på vägen"*.

När vi frågar om det ges mycket information om entreprenörskap från sektionens sida svarar Johan att det inte är särskilt mycket. Någon gång då och då kommer en gästföreläsare som är entreprenör, men det är mest under de

kurser som haft ekonomisk inriktning, inte under de kurser som mer konkret har med Väg- och Vattenbyggnad att göra.

Johan säger också att synen på entreprenörer är ganska neutral inom sektionen. Det är inget man ser ner på, men det är heller inget som är särskilt eftertraktat av studenterna: *"inte många pratar om att bli entreprenörer, det är först och främst anställd inom något stort företag man vill bli"*.

Sin egen vision och vilja att driva företag i framtiden upplever Johan som ganska unik inom umgängeskretsen.

Slutligen tycker Johan att fler entreprenörer borde komma och gästföreläsa för att inspirera fler studenter att vilja starta eget.

Intervju #3

Namn: Albert Lundberg

Ålder: 21

Utbildning: Har studerat ett år på linjen Industriell Ekonomi vid LTH.

Albert har tidigare startat ett företag inom teleoptimering som hjälper företag och institutioner att optimera telefonin. Det har varit igång sedan 2009, men just nu ligger det vilande. Företaget startades innan Albert påbörjade sin utbildning, men han säger att det skulle kunna ha anknytning till Industriell Ekonomi beroende på vilken inriktning han senare väljer.

Starten av hans bolag gick ganska smidigt,. De största problemen och svårigheterna han stötte på var att när han och hans kollega jobbade mot kommun och landsting och försökte fixa avtal med dem, var det ingen som ville svara på deras frågor. De blev alltid hänvisade till någon annan och de upplevde ett *"ganska trögt maskineri där saker inte fungerade som de borde"*.

Företaget krävde inte mycket kapital, bara tid, och på frågan om de hade brist på detta, svarade Albert att *"det gick bra att sköta företaget parallellt med andra grejer, men man vill kunna lägga 100 % av sin tid på det."*

Kompetensen de behövde för att driva sitt företag lärde de sig under tiden genom att utbilda sig på egen hand. Albert anser dock att Industriell Ekonomisektionen har tillhandahållit bra information om företageande. De har bland annat informerat och tipsat om FENA⁵⁶ och Venture Lab.⁵⁷ Albert säger att stödet från omgivningen/skolan har varit helt okej, men att de inte utnyttat något då det enda de behövt har varit en telefon.

Vid frågan om Albert tyckte att det var svårt att hitta någon att starta företag med, svarar han att det var lätt att hitta folk att starta upp med, och att han alltid haft kompisar att bolla idéer med.

Vi frågade även vad som skulle kunna förbättras för att locka fler och göra det lättare att starta företag, och på detta svarade Albert:

"Min erfarenhet är att vi har väldigt bra och inspirerande entreprenörsföreläsare, men samtidigt säger de efter föreläsningen att för 95 % av er kommer denna föreläsning vara värdelös, då bara 5 procent av er kommer att starta något, det gäller att göra det nu. Det gäller att pusha studenter att starta nåt, ge dem någon uppgift att i form av projektarbete att starta ett företag, tvinga dem att ta första steget, det är det man skulle kunna göra."

Albert anser att bland studenterna och föreläsarna på Industriell ekonomi anses företagare vara någonting coolt, och det är ett gäng i klassen som antingen har ett företag eller är intresserade av att starta. Det finns nästan inget negativt att

---

⁵⁶ <http://fena.nu/>

⁵⁷ <http://www.venturelab.lu.se/>

säga. Albert startade företag bland annat på grund av att det verkade kul och spännande att vara sin egen chef. Han tycker även att en portal där potentiella entreprenörer kan komma i kontakt med varandra vore en bra grej, och att det nu finns det djungel med olika alternativ, men att en stor sida vore bra.

4.1.2 Studenter vid LTH som inte har startat företag

Intervju #4

Namn: Gustaf Hjälms

Ålder: 21

Utbildning: Har studerat ett år på linjen Maskinteknik vid LTH.

Gustaf ska snart ta över ett familjeföretag, ett betongföretag som gör och säljer formmatriser, men säger sig även ha flera andra företagsidéer, varav en är att starta ett eventföretag – något han tänkt på i ungefär två år. Det företaget anser han i så fall inte skulle ha någon anknytning till hans utbildning.

Brist på tid har varit huvudorsaken till att Gustaf ännu inte startat sitt företag. Han säger att studierna tar mycket tid, och *"har man inte gott om tid kan man inte anordna vettiga evenemang."*

Brist på kompetens såg han inte som något problem, även om han gärna skulle se sig bättre bevandrad inom bokföring och redovisning.

Vid frågan om huruvida det fanns något stöd från skolan/omgivningen gällande start av företag, svarade Gustaf att *"det känns som att skolan tror att studenter inte vill bli, eller kan bli entreprenörer."* Han sade att de borde få mer information angående möjligheter till entreprenörskap, han skulle gärna vilja få möjlighet att från sektionen Maskinteknik och LTH få grundläggande kunskap om företagande. Vidare lade han till att *"Logistikkursen var riktigt bra. Där sägs en del bra om företagare och hel en del av föreläsarna är entreprenörer och folk som startat upp företag från grunden"*. Gustaf anser att det behövs mer sådana här entreprenöriella inslag inom utbildningens ramar.

Vi frågade Gustaf vad som skulle kunna förändras för att underlätta för studenter att starta företag, och han svarade att *"skolan borde starta upp en kapitalbas, där studenter med bra företagsidéer ska kunna få ekonomiskt stöd att starta upp"*. Han skulle gärna vilja ha tillgång till en mentor, eller annan vägledning, och tillade också att *"lägre skatt för unga företagare vore väldigt bra."* Han anser att skolan borde ge mer information om eget företagande, för att inspirera fler till att ta steget till att bli entreprenör.

Intervju #5

Namn: Kristoffer Berglind

Ålder: 23

Utbildning: Har studerat ett år på linjen Maskinteknik vid LTH.

Kristoffer har funderingar på att starta ett företag inom produktion, och anser att det skulle ha anknytning till den utbildning han går. Han har haft idén i ungefär tre år, men har inte gjort verklighet av den på grund av att han tyckt det inneburit för stor risk, samt att kapitalbrist och tidsbrist varit bidragande faktorer.

Gällande den egna kompetensen ansåg Kristoffer inte det vara något problem, förutom bristerna inom ämnena bokföring och redovisning. Han tror att det skulle ta mycket tid att lära sig allt han skulle behöva veta om detta, och sade även att *"det är för mycket plugg på LTH"*.

När vi frågade om informationsutbudet gällande eget företagande svarade Kristoffer att de fick alldeles för lite information. Man kunde välja att läsa kursen *"Industriell Ekonomi – Entreprenörskap"* på 2,5 högskolepoäng, men att detta var alldeles för lite. Han nämnde att *"Venture Lab är bra"*, men skulle gärna vilja få mer hjälp från LTH.

Angående svårighet att hitta lämpligt folk att starta företag med, svarade han att det inte var något större problem, men att de flesta hade tidsbrist.

Kristoffer gav som förslag på förbättringar från Maskintekniks/LTHs sida att man kunde anordna aktiva företagande/entreprenörskampanjer och workshops där studenter får stöd och hjälp att starta företag. Dessa tyckte han kunde anordnas under LTHs lovveckor, då dessa perioder var de enda under året då studenterna hade gott om tid.

Han tyckte även att mentor eller annan vägledning vore bra, men att det ju redan finns på Venture Lab.

Intervju #6

Namn: Martin Sandgren

Ålder: 24

Utbildning: Har studerat tre år på linjen Maskinteknik vid LTH.

Martin har funderingar på att starta ett företag, men han vill vänta tills han har fått lite arbetslivserfarenhet, då han känner att det skulle krävas då hans företagsidé är att starta ett konsultbolag inom Maskinteknik. Alltså skulle företaget ha anknytning till studierna.

Huvudbarriären Martin nämner är alltså att han har brist på kunskap inom den bransch företaget skulle verka. Vidare nämner han brist på kapital och tid som barriärer till eget företagande: *"ja, det är klart det är en risk att starta något nytt när man inte har någon inkomst, men det ska nog gå att lösa så fort jag har tid"*.

Gällande kompetensen inom bokföring och dylikt anser Martin att detta inte skulle vara något problem. Han har bland annat redan läst en kurs i ekonomi.

Martin berättar att det inte förekommer speciellt mycket snack eller information angående att starta eget på Maskinteknik – *"folk har tänket att man börjar som anställd och sedan möjligtvis startar eget efter ett tag."*

Han tror inte att det skulle vara särskilt svårt att hitta någon att starta upp med, men tycker att *"skolan vill att man skall gå till Venture Lab om man vill ha information."*

Angående politiska förändringar nämner Martin att *"lägre skatt och mer starta upp-bidrag vore bra"*.

Intervju #7

Namn: Erik Tornberg

Ålder: 23

Utbildning: Har studerat fyra år på linjen Maskinteknik vid LTH, med inriktning på Energiteknik.

Erik har inte haft några direkta planer på att starta eget företag. Han säger att det är på grund att han aldrig riktigt kommit på någon bra affärsidé. Vid frågan om brist på kapital har varit ett problem svarar han att han inte har kommit till den punkten ännu, och aldrig tänkt i de banorna. Dock säger han att för att driva företag baserade på idéer som studenter på Energiteknik har, skulle det krävas väldigt mycket kapital – *"utvecklingen av en ny elmotor skulle kosta miljontals om inte miljarder kronor att genomföra."*

Vidare säger han att han tror att det skulle ta lite väl mycket tid att driva eget företag, men att han kanske skulle ändra sig *"om det fanns möjlighet till intressantare examensarbeten"*.

Ett ställe på internet där man kan hitta bra information om eget företagande, i kombination med ett forum för att hitta likasinnade att starta med, *"vore en riktigt bra idé"*.

Intervju #8

Namn: Amanda Lingheim

Ålder: 22

Utbildning: Har studerat tre år på linjen Industriell Ekonomi vid LTH.

Amanda har sedan ett år tillbaka haft funderingar på att starta ett företag som skall göra det lättare att importera produkter från USA. Hon anser att detta är något som har anknytning till hennes utbildning inom Industriell Ekonomi.

Vi frågade Amanda varför hon vill starta företag, och hon svarade: *"Det är min dröm att jobba på ett företag där vi inte är så många, och att ha något eget, ett eget företag vore riktigt kul"*.

De anledningar Amanda uppger till att hon ännu inte startat sitt företag är att hon känner att hon har brist på tid, då studierna är krävande, och att hon gärna vill göra klart sin utbildning vid LTH innan det känns aktuellt att bli företagare. Hon nämner även kapitalbrist som ett hinder i dagsläget.

Vid frågan om vad hon tyckte om sektionens informationsutbud gällande entreprenörskap tyckte hon att den var mycket god från Industriell Ekonomis sida. Hon nämnde bland annat kursen "Marknadsföring och Globalisering" som väldigt matnyttig, där de bland annat fick prova på att skriva en marknadsplan och även spåna fram nya företagsidéer.

Vidare, för att ytterligare poängtera att hon tyckte att stödet från LTH/Industriell Ekonomi var mycket bra, nämnde Amanda att de erbjöds delta i flera lärorika företagsdagar, däribland "INKA-dagarna", där de får träffa företag och få tips på hur man skriver bra CV.

Gällande den eventuella barriären att man skulle ha svårt att hitta lämplig företagspartner, ansåg Amanda att det inte skulle vara särskilt svårt. Hon kände att det fanns flera i hennes omgivning hon skulle kunna tänkas samarbeta med.

När vi frågade Amanda vad som skulle kunna förändras för att underlätta för och locka fler studenter till att starta eget, svarade hon att skolan borde anordna workshops där man får information om hur man gör, och hjälp vid uppstart för de som bestämt sig. Att få hjälp med allt pappersarbete skulle vara jättebra, sade Amanda.

Intervju #9

Namn: Jacqueline Af Ugglas

Ålder: 23

Utbildning: Har studerat två år på linjen Industriell Ekonomi vid LTH.

Jacqueline har sedan några år tillbaka haft funderingar på att starta ett företag men ännu inte kommit till skott. Det hon kan berätta om sin idé är att den inriktar sig på sjukvård inom IT-området. Hon anser inte att detta har någon direkt anknytning till hennes utbildning men att hon har erhållit information och kunskaper därifrån som skulle kunna vara till hjälp. Hon anser även att hon uppfattas som en mer seriös och ambitiös entreprenör genom att ha en bra utbildning i bagaget.

Vi frågade Jacqueline varför hon vill starta företag, och hon svarade: *”Det skulle vara kul att lilla jag skulle kunna sätta ett avtryck i världen, att det här har jag gjort.”*

Jacqueline anser att hon inte har tid att starta företag under studietiden, men att det främsta hindret är att hon inte tror sig ha kunskapen eller kompetensen som krävs för att starta ett företag. Hon känner sig även osäker på att hon skulle vara den bästa för jobbet då hon inte tror att folk skulle ha förtroende till just henne.

Vid frågan om huruvida institutionen gett eleverna tillräckligt med motivation och information om att starta eget företag så upplever Jacqueline att utbudet varit mycket vagt. Förutom kursen i ”Marknadsföring och Globalisering” har studenterna inte fått någon information, och Jacqueline skulle vilja se fler gästföreläsare som har startat företag och lyckats. Hon tror att det är väldigt många, inklusive henne själv, som går runt med idéer men har alldeles för lite information för att våga eller kunna starta eget.

Jacqueline upplever vidare att stödet från skolan är dåligt och att hon och hennes kurskamrater inte vet var man skulle vända sig om man skulle vilja få hjälp från

skolan. Om hon skulle bestämma sig för att starta företag så skulle hon vända sig till familj och vänner snarare än skolan.

Jacqueline anser att hon helst skulle starta sitt företag ensam, men beroende på vilken idé som blir den slutgiltiga, kanske hon måste hitta en affärspartner som täcker den kompetens hon saknar.

Vid frågan om eventuella förbättringar ser Jacqueline ett forum som en mycket bra idé för de som vill starta ett företag. Här skulle hon vilja se folk som har erfarenhet av att starta bolag kombinerat med information om uppstartsfasen. Hon anser även att det vore bra om man på forumet kunde ha möjligheten att hitta potentiella affärspartners.

Intervju #10

Namn: Siri Kiessling

Ålder: 21

Utbildning: Har studerat två år på linjen Industriell Ekonomi vid LTH.

Siri har funderingar på att starta företag, och känner att tjänstemarknaden är det som lockar mest, då hon tror att det kan vara svårt i dagens läge att utveckla nya produkter som ännu inte finns på marknaden. Hon tror inte att hennes idé har eller kommer ha någon direkt anknytning till utbildningen.

Hennes uppfattning är att ekonomidelen av utbildningen kan vara till hjälp men att det mesta är irrelevant när det gäller att bli egenföretagare. Även om Siri tycker att utbildningen inte ger så mycket så anser hon ändå att Industriell Ekonomi som inriktning vid LTH bör vara den utbildning som är mest inriktad på att producera blivande entreprenörer.

Vi frågade Siri varför hon skulle vilja starta företag, och hon svarade: *"Det kan vara lite häftigt att starta någonting som gör en inverkan på folks vardag, samtidigt som man kanske hjälper andra."*

Anledningarna till att Siri ännu inte har startat företag är att hon känner sig osäker då hon inte känner att hon har mottagit tillräcklig information om hur man skall gå tillväga. Hon känner sig även osäker på hur hon ska klara av de aktiviteter som måste skötas inom företaget, som marknadsföring, redovisning och inköp. Siri upplever inte att studierna tar för mycket tid utan hävdar istället att *"om man skall starta företag, så är det nu under studieperioden."* Söka kapital är även någonting som Siri känner sig osäker inför; *"var och hur hittar man kapital att starta sitt företag?"*

När vi ber Siri utveckla synpunkterna på informationsutbudet på Industriell Ekonomi anser hon att det borde finnas mycket mer hjälp tillgängligt gällande uppstart av eget företag. Siri säger att hon vet att det finns någonstans man kan gå för hjälp men att hon inte har någon som helst aning om var. Hon tycker att det borde vara betydligt mer marknadsföring för dessa tjänster som hjälper studenter att starta eget.

Siri säger vidare att det borde komma fler gästföreläsare som motiverar och inspirerar studenterna att starta bolag, samtidigt som de marknadsför de i nuläget aktuella institutionerna dit man kan vända sig för information. Gamla elever som har lyckats vore speciellt intressant tycker Siri.

Vid frågan om Siri skulle uppskatta ett forum för entreprenörer så tycker hon det skulle vara en jättebra idé. Hon säger att det är många på just LTH som letar efter folk med annan kompetens än de själva för att kunna starta företag. Dessutom tror hon att det skulle vara bra att *"bolla idéer"* med likasinnade potentiella entreprenörer.

Intervju #11

Namn: Gunnel Bildt

Ålder: 21

Utbildning: Har studerat två år på linjen Bioteknik vid LTH.

Gunnel har ännu inte startat något företag, men hon säger att hon i framtiden kan tänka sig att göra det, efter att hon *"har jobbat några år, och blivit riktigt bra på något"*. Det skulle i så fall vara ett företag som har anknytning till bioteknik eller kemi.

Ytterligare barriärer hon nämner till att hon ännu inte startat företag är att hon har brist på tid, *"det är för mycket plugg"*, och att det är väldigt dåligt med information om företagande på hennes sektion. Just nu anser hon sig inte ha den kompetens som krävs, varken inom sakområdet (bioteknik/kemi), eller de mer praktiska områdena gällande företagande, som redovisning och marknadsföring.

Vidare säger hon att det skulle vara *"svårt att starta upp något direkt efter studierna på grund av fem år med CSN, och att man kan behöva lite arbetslivserfarenhet"*.

Vi frågade Gunnel vad som skulle kunna förändras för att få fler studenter att starta företag, och hon svarade att det behövdes mer information. De hade inte fått någon som helst information om företagande på hennes sektion. Vidare nämnde hon att hon gärna skulle ha möjlighet att få tillgång till en mentor, om hon skulle starta företag.

Det allmänna intrycket Gunnel har om studenterna på Bioteknik-linjen är att inte särskilt många vill starta företag. *"De flesta siktar på att få jobb på ett storföretag"*.

Intervju #12

Namn: Louise Geijer

Ålder: 21

Utbildning: Har studerat två år på linjen Bioteknik vid LTH.

Louise har ännu inga seriösa planer på att starta företag, men hon säger att hon förmodligen skulle tycka det var roligt. Hon nämner att utbildningen är väldigt

tidskrävande med långa dagar och många arbeten, och att hon just nu *"inte har orken"*.

Andra tankar Louise har angående företagande är att hon känner att en stark barriär skulle vara att vara tvungen att riskera eget kapital. Hon säger också att *"på Bioteknik har det inte varit mycket snack om att starta företag direkt"*, och att det skulle vara bra med hjälp från skolan om hon skulle få en bra företagsidé.

Vi frågade även vad hon tycker om en portal för att hitta likasinnade att starta företag med, och hon svarade: *"det skulle vara en riktigt bra idé, då skulle man ju hitta folk att bolla idéer med"*.

Intervju #13

Namn: Rebecca Gmoser

Ålder: 20

Utbildning: Har studerat två år på linjen Bioteknik vid LTH.

Rebecca har inga tankar på att starta företag. Hon upplever inte att hon fått någon information eller inspiration till att starta, och när vi frågar henne om det känns otryggt att starta företag svarar hon: *"ja, det är en helt ny värld för mig"*.

Hon uppger att hon inte litar tillräckligt mycket på sig själv som entreprenör för att riskera eget kapital, och hon vet att hon för tillfället inte har tillräckligt med tid.

Slutligen säger hon att mer information från skolan skulle kunna få henne att ändra åsikt angående eget företagande.

Intervju #14

Namn: Shahad Mohammed

Ålder: 23

Utbildning: Har studerat tre år på linjen Väg- och Vattenbyggnad vid LTH. Nästa termin börjar hon på masterprogrammet Technology Management.

Shahad har haft tankar på att starta ett eget bageri, vid sidan om studierna, i ungefär två år. Hon säger att brist på kompetens inte har varit en barriär, utan snarare brist på tid och kapital. Shahad känner sig säker på sin egen förmåga att lyckas driva ett bageri, bara hon skulle ha tillräckligt med tid och kapital. Studierna kommer dock i första hand. Shahad säger att hon inte skulle vara beredd att ta paus från studierna för att driva bageri – att göra klart studierna och få en Civilingenjörsexamen har högsta prioritet.

Vid frågan om hon haft funderingar kring att starta företag som har anknytning till den utbildning hon läser, beskriver hon de upplevda barriärerna lite annorlunda. Hon har definitivt haft tankar på att möjligtvis starta ett eget företag som har anknytning till väg- och vattenbyggnad, men här är det brist på kompetens som hindrar henne. Shahad menar att hon skulle behöva jobba några år som anställd innan hon hade samlat på sig tillräckligt med kunskap och erfarenhet för att våga starta eget.

De mer praktiska faktorerna, rörande driften av företaget, som redovisning, skatter etc. säger hon sig inte se som ett problem alls. *”Det tar väl några veckor att lära sig bara, sedan har man koll.”*

Vi frågade även om eleverna på Väg- och Vattenbyggnad får bra information angående entreprenörskap, och där svarade Shahad att hon upplevde situationen som ganska bra. Ungefär en av fem gästföreläsare var entreprenörer med Väg- och Vattenbyggnadbakgrund och gav föreläsningar med syfte att inspirera studenterna att starta egna företag. Shahad nämner också att det finns möjlighet att läsa vissa kurser inom eget företagande för den som är intresserad.

Vidare berättade Shahad att hon tycker den allmänna bilden av entreprenörer är positiv bland studenter och lärare på hennes sektion. Hon sade dock att inte många pratar seriöst om att starta eget, bara de som i dagsläget har kontakter och bra nätverk, de som till exempel har föräldrar och släktingar som arbetar i branschen.

Intervju #15

Namn: Joakim Suhr

Ålder: 25

Utbildning: Har nyligen avslutat utbildningen Ekosystemteknik, med en master i Riskhantering vid LTH.

Joakim sade sig inte ha några definitiva planer på att starta företag, ej heller någon företagsidé. Då båda föräldrarna är egenföretagare har dock tanken alltid funnits där, och Joakim har länge tänkt att det skulle vara kul att ha ett eget företag, även om någon konkret idé aldrig formats. Han har upplevt att det tar enormt mycket tid att driva eget företag, något som han i dagsläget inte var beredd att lägga.

När vi frågade om vilken typ av företag han skulle kunna tänkas starta, om han skulle starta, svarade Joakim att det i så fall skulle vara något som hade anknytning till den utbildning han lagt ner fem år av sitt liv på.

Joakim hypoteserade vidare att något som allmänt gällde för studenter vid LTH, var att: *"folk på LTH känner att de investerar så mycket tid i sin utbildning att de gärna vill ha anställning som bygger på den utbildningen. Ekonomistudenter är nog mer benägna att starta eget. De exponeras nog mycket mer för entreprenörskap också."*

Gällande tänkbara barriärer svarade Joakim att det nog skulle vara möjligt att skaffa fram nödvändigt kapital, men att det kanske skulle vara ett problem att hitta någon likasinnad som var villig att också starta företag. Han sade att han trodde att många teknologstudenter kanske har bra idéer, men att det skulle vara bra för dem att samarbeta med till exempel en ekonom, som kunde tänkas vara bättre på driften av företag.

Joakim berättade vidare att de knappt fått någon information eller inspiration alls under hela studietiden, varken på Ekosystemteknik eller Riskhantering. Han

nämnde även ökad risk som en tänkbar barriär, då han kände att det skulle kännas mycket tryggare att ha en fast anställning hos ett stort företag.

Vi nämnde slutligen vår idé om en webbsida där studenter kunde registrera sig och berätta om sina företagsidéer, så att andra studenter kunde se detta och eventuellt ta kontakt för ett samarbete. Detta tyckte Joakim verkade vara en väldigt bra idé.

5. Analys

I det här avsnittet analyserar vi de resultat vi erhöll i vår empiriska undersökning. Vi jämför och tolkar innehållet i de 15 intervjuer vi genomförde med studenter vid Lunds Tekniska Högskola, med stöd från den teori vi presenterade i kapitel 3. För att göra analysen lättare att överblicka börjar vi med att kort sammanfatta den tidigare forskning vi använt oss av, samt våra empiriska resultat.

5.1 Sammandrag av teorier och begrepp

I kapitel 3 presenterade vi den teori och tidigare forskning vi kommer att använda som grund för analysen. Det relevanta forskningsresultat vi fann om barriärer mot entreprenörskap delades in i följande tre grupper:

1: Barriärer som individen själv kan påverka

- *Brist på självtillit*
- *Brist på kompetens*
- *Låg vilja att ta risk*
- *Brist på tid*
- *Brist på eget kapital*
- *Lågt utvecklat socialt nätverk*

2: Barriärer som lärosätet kan påverka:

- *Brist på exponering för-, information om- och utbildning inom entreprenörskap*

3: Barriärer som varken individen eller lärosätet har möjlighet att påverka:

- *Tillgång till extern finansiering*
- *Beskattning*
- *Lagar gällande patent och skydd av intellektuell egendom*
- *Regleringar av arbetskraft*

5.2 Sammandrag av empiriska resultat

Här följer en sammanställning av de barriärer som studenterna vi intervjuade ansåg vara betydelsefulla för deras syn på egenföretagande.

För att bättre passa med de svar vi fick från studenterna delar vi in "Brist på kompetens" i två delar: "Brist på kompetens inom branschen" och "Brist på kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet" (bokföring etc.). "Lågt utvecklat socialt nätverk" kallar vi istället "Svårt att hitta samarbetspartner".

Barriär	Antal studenter som ansåg barriären vara betydelsefull (totalt antal = 15)
Brist på självförtroende	1
Brist på kompetens – inom branschen	5
Brist på kompetens – gällande det praktiska tillvägagångssättet	5
Låg vilja att ta risk	4
Brist på tid	12
Brist på eget kapital	8
Svårt att hitta samarbetspartner	1
Brist på exponering för, information om, eller utbildning inom entreprenörskap	11
Tillgång till extern finansiering	1
Beskattning	0
Lagar gällande patent och skydd av intellektuell egendom	0
Regleringar av arbetskraft	0

Brist på kapital	0
Intellektuell egendom	

5.3 Analys och tolkning

Vi ser tydligt i tabellen att de barriärer som i stor del av tidigare forskning benämns "*externa barriärer*", som i vår studie är placerade inom gruppen "*Barriärer som varken individen eller lärosätet har möjlighet att påverka*", nästan helt saknade betydelse för studenterna vid LTH. Bara en enda av de medverkande nämnde att dålig tillgång till extern finansiering skulle kunna vara ett problem. Därmed fokuserar vi härnäst på barriärerna i de två andra grupperna, som vi kallar Grupp 1 och Grupp 2.

5.3.1 Grupp 1: Barriärer som individen själv kan påverka

5.3.1.1 Brist på tid

Brist på tid ansågs vara ett hinder för majoriteten av de tillfrågade studenterna (12 av 15). Många anser att studierna tar alldeles för mycket tid och att de skulle vilja ha möjligheten att satsa helhjärtat på sitt företag som de skulle starta. En kommentar från en av de medverkande löd: "*Det är för mycket plugg på LTH*".

De flesta av studenterna verkar prioritera studentliv istället för att bli företagare. Kanske kan detta ses som bristande motivering till att starta eget? Vi författare anser att om man har en bra idé och tillräcklig motivation finns det alltid tid till att bli entreprenör – allt handlar om att prioritera. Uppenbarligen prioriterar studenterna hellre sitt sociala liv under studietiden.

I vår studie ansåg de flesta att brist på tid var en barriär, men även att det var den viktigaste barriären. Detta utfall skiljer sig från den stora internationella studie vi refererade till i kapitel 3. I den studien sammanställde forskarna upplevda barriärer från 37 412 studenter från länder världen över och fastän "*brist på tid*" upplevdes som en barriär, hamnade den bara på plats 14 av 15, angående hur betydelsefull den ansågs vara.⁵⁸

---

⁵⁸ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 2008, s. 42

Sverige var dock inte med i den undersökningen. Kanske är det så att svenska studenter upplever sig ha mindre tid än studenter i andra länder? Det lämnar vi till framtida forskning att avgöra.

5.3.1.2 Brist på eget kapital

"Brist på eget kapital" var den barriär i Grupp 1 som näst flest av de medverkade i vår studie angav hindrade dem från att starta företag - 8 av 15 studenter. I den tidigare forskning vi använt oss av framgick att brist på kapital ansågs vara den största, eller näst största barriären mot entreprenörskap.⁵⁹ I den stora internationella studien sågs bara *"ovilja att riskera det egna kapitalet"* som en större barriär än *"brist på kapital"*.⁶⁰

Därför blev vi något förvånade när bara strax över hälften nämnde *"Brist på eget kapital"* som ett hinder mot deras entreprenörskap. Det kan vara så att svenska studenter generellt sett har mer sparat kapital än studenter i andra länder, men vi finner det mer troligt att många företagsidéer helt enkelt inte kräver särskilt mycket kapital.

Vad gäller möjligheten att påverka denna barriär har vi uppfattningen att det kan vara svårt att under studietiden arbeta ihop ett stort sparat kapital. Därför tänker många att de väntar med uppstarten av företaget efter att de har varit anställda i ett par år och sparat ihop tillräckligt med pengar. Vi anser dock att risken är stor att de före detta studenterna, efter att ha jobbat några år, trivs så bra med tryggheten och en fast lön att de överger planerna på att bli entreprenörer.

När vi tittar närmare på intervjuerna ser vi att det främst var de studenter som hade tankar på att starta företag som inte hade anknytning till utbildningen som uppgav att brist på kapital var ett problem. De som tänkte sig bedriva konsultverksamhet i framtiden trodde inte att kapital skulle bli något problem – det var brist på kompetens inom branschen som hindrade dem.

---

⁵⁹ Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 2000, s. 300

⁶⁰ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 2008, s. 42

5.3.1.3 Brist på kompetens inom branschen

Fem studenter uppgav av de upplevde att brist på kompetens inom den bransch de ville starta företag i var en barriär som hindrade dem från att starta företag idag. Dessa studenter hade främst som mål att starta konsultverksamhet med stark anknytning till den utbildning de nu läser. En av studenterna säger att det är sannolikt att han startar egen konsultverksamhet först efter att han har jobbat i tio år eller mer som anställd. Han anser att det krävs mycket erfarenhet inom branschen och att enbart studier inte kan ge denna erfarenhet.

Vi får hålla med studenterna om att det kan vara olämpligt att starta konsultverksamhet utan att först ha arbetat ett par år som anställd inom branschen.

Det känns lite mer oroväckande att lika många studenter anser att brist på kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet att starta företag hindrar dem från att starta.

5.3.1.4 Brist på kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet

Lika många studenter som uppgav brist på kompetens inom branschen som barriär mot entreprenörskap (5/15), uppgav att brist på kompetens gällande bokföring, marknadsföring och hur man går tillväga när man startar företag fungerade som hinder. En del uppgav dock att de inte alls ser det som ett problem, till exempel Shahad: *"Det tar väl några veckor att lära sig bara, sedan har man koll."*

Vi finner det oroväckande att en tredjedel av studenterna drar sig för att bli entreprenörer på grund av rent praktiska detaljer. Vi kan tycka att är man tillräckligt motiverad att starta eget borde detta inte ses som ett problem. Många ser förmodligen bokföring och redovisning som avskräckande då de aldrig fått någon information om hur man går tillväga. Visst borde studenterna själva kunna skaffa sig den kompetens som krävs, vilket en del uppger i intervjuerna, men skolan borde också erbjuda information och hjälp även till studenter som inte uttalat har bestämt sig för att starta företag.

5.3.1.5 Låg vilja att ta risk

Fyra studenter uppgav att de ansåg det vara otryggt och riskfyllt att bli entreprenör, och att de hellre såg sig vara tryggt anställd med fast lön i ett större företag.

Vi tolkar studenternas svar som att det till övervägande del är finansiell risk de avser, inte risk för hälsan, rykte eller dylikt. De vill helt enkelt inte riskera förlorad inkomst eller eget kapital.

I den internationella undersökningen med 37 412 studenter från 14 länder världen över hamnade *"own financial risk"* på första plats av de barriärer studenterna ansåg vara mest betydelsefulla.⁶¹

Ställt i relation till dessa resultat kan vi tolka våra egna resultat, att bara 4/15 ansåg detta vara ett problem, som att de studenter vid LTH som medverkade i vår undersökning var mer villiga att ta risk än internationellt genomsnitt, alternativt att deras företagsidéer helt enkelt inte ansågs medföra särskilt stor finansiell risk.

5.3.1.6 Brist på självförtroende & Svårt att hitta samarbetspartner

Då bara en student uppgav brist på självförtroende som barriär kan vi dra slutsatsen att studenterna i allmänhet tror på sig själva, bara de kan frigöra tid och kapital, samt utvidga kompetensen.

Vi kan dock dra paralleller med att man upplever brist på kompetens som en barriär med brist på självförtroende. Vad som är intressant är om studenterna upplever brist på självförtroende som ett problem, även om de skulle anse sig besitta tillräcklig kompetens både inom branschen och det praktiska tillvägagångssättet.

Detta framgår inte klart och tydligt i de svar vi fått från studenterna i denna studie, vilket kan göra det till ett intressant område att forska om i framtiden.

---

⁶¹ Johann, T., Koch, H., Halter, F., 2008, s. 42

Endast en student uppgav också att det skulle kunna vara svårt att hitta en bra samarbetspartner, medan de allra flesta ansåg att det inte skulle vara något problem över huvud taget. Barriären svårighet att hitta samarbetspartner kom på plats 8 av 15 i den stora internationella studie vi använt, vilket vi tolkar som att den var av medelstor betydelse.

I teoribiten såg vi att Landström skriver att det är viktigt för entreprenören att ha ett socialt nätverk.⁶² Baserat på vår studie verkar inte detta vara något större problem för studenterna vid LTH, i alla fall inte gällande samarbetspartner. Ingen nämnde direkt brist på kontakter inom branschen som ett problem. Dock nämnde Shahad att bara studenter som i dagsläget har kontakter och nätverk inom branschen, pratar om att starta eget. Det kan vi tolka som en indirekt barriär mot entreprenörskap som de flesta kanske inte tänker på.

5.3.2 Grupp 2: Barriärer som lärosätet kan påverka

I avsnitt 3.3 presenterar vi forskning från flera håll som stöder att ju mer positiv exponering för entreprenörskap, samt ju mer information och utbildning studenterna får om entreprenörskap och företagande, desto större är sannolikheten att de själva önskar bli entreprenörer. Brist på detta anser vi därför vara en barriär mot entreprenörskap.

Studenterna som medverkade i våra intervjuer visade sig tillföra ytterligare stöd för detta, då elva studenter uppgav *"brist på information"* och *"brist på utbildning inom företagande"* som en viktig barriär mot entreprenörskap. En student sade specifikt att mer information från skolan skulle kunna få henne att ändra åsikt angående eget företagande.

Endast två studenter i hela undersökningen, båda från sektionen Industriell Ekonomi, uppgav att de tyckte att sektionen hade erbjudit bra information och stöd avseende entreprenörskap. Intressant är att de två andra studenterna från Industriell Ekonomi som medverkade i vår undersökning tyckte att sektionen *inte* hade gjort ett bra jobb gällande information om, och inspiration till,

---

⁶² Landström, H., *Entreprenörskapets Rötter*, s. 79

entreprenörskap. Åsikterna bland studenterna på Industriell Ekonomi skiljde sig alltså åt, men den övergripande uppfattningen vi fick angående LTHs utbud av information om entreprenörskap var mycket dålig, på gränsen till obefintlig.

För att citera en av de medverkande studenterna: *"Det känns som att skolan tror att studenter inte vill bli, eller kan bli entreprenörer."*

Gällande den allmänna inställningen till entreprenörskap på sektionen säger Johan (Väg- och Vattenbyggnad): *"Det är inget man ser ner på, men det är heller inget som är särskilt eftertraktat av studenterna. Inte många pratar om att bli entreprenörer, det är först och främst anställd inom något stort företag man vill bli"*.

Detta verkar genomgående vara den bild de medverkande studenterna har av kurskamraterna, med undantag för de som studerade Industriell Ekonomi. Siri säger bland annat att även om utbildningen inte ger jättemycket, angående entreprenörskap, bör det ändå vara den utbildning vid LTH som är mest inriktad på att producera blivande entreprenörer.

Studenterna är ganska samstämmigt överens om att det behövs mer information, och inspiration, från skolans sida för att inspirera och locka fler studenter till att vilja bli entreprenörer och starta företag.

Siri säger att *"det borde komma fler gästföreläsare som motiverar och inspirerar studenterna att starta bolag, samtidigt som de marknadsför de i nuläget aktuella institutionerna dit man kan vända sig för information. Gamla elever som har lyckats vore speciellt intressant."*

De flesta studenter verkar ha som mål att söka fast anställning, snarare än att bli entreprenör, eller som Joakim (Ekosystemteknik) säger i intervjun:

”Folk på LTH känner att de investerar så mycket tid i sin utbildning att de gärna vill ha anställning som bygger på den utbildningen. Ekonomistudenter är nog mer benägna att starta eget. De exponeras nog mycket mer för entreprenörskap också.”

Ett liknande citat kan tas från intervjun med Gunnel (Bioteknik): *”De flesta siktar på att få jobb på ett storföretag”.*

Lärosätet, i det här fallet Lunds Tekniska Högskola, har uppenbarligen mycket att förbättra för att locka, inspirera och göra det lättare för teknologstudenter att starta eget företag. I teoribiten fann vi även stöd för att utbildning inom entreprenörskap även har visat sig minska betydelsen av de andra barriärer som forskning visar är vanligt förekommande.⁶³

Vi kan tolka detta som att genom utökat stöd, information, utbildning och inspiration till entreprenörskap från LTH, kan även många av de barriärer från Grupp 1 minska i betydelse för studenterna, och fler ändrar uppfattning om entreprenörskap och vågar ta steget att satsa fullt ut på att starta eget företag.

---

⁶³ Fayolle, A., Gailly, B., Lassas-Clerc, N., 2006

5.4 Sammanfattning av Analys och tolkning

Här följer en kort sammanfattning av föregående avsnitt.

De barriärer flest studenter upplevde hindrade entreprenörskap var *"Brist på tid", "Brist på exponering för, information om, eller utbildning inom entreprenörskap", "Brist på eget kapital", "Brist på kompetens inom branschen"* samt *"Brist på kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet"*.

Många ansåg att informationen, utbildningen och inspirationen gällande entreprenörskap var mycket bristfällig från LTHs sida. Då vi finner stöd i teorin för att ökad exponering för, information om, och utbildning inom entreprenörskap även kan minska betydelsen resterande barriärer är det tydligt att mycket skulle kunna förbättras bara genom att LTH satsade mer på att locka, inspirera och utbilda framtida entreprenörer.

6. Slutsats, rekommendationer och framtida forskning

Under det här kapitlet diskuteras de slutsatser som vi författare kommit fram till under arbetets gång. Sedan anger vi rekommendationer baserade på de förslag vi mottagit under vår empiriska undersökning samt de idéer vi erhållit under arbetet med denna studie. Slutligen ger vi förslag till framtida forskning som kan ge en djupare förståelse inom ämnet och som kan ge en grund till en förbättring inom barriärer för entreprenörskap.

6.1 Slutsats

Syftet med den här studien har varit att bidra med ökad kunskap om hur studenter upplever barriärer mot, och stimulans för, entreprenörskap på Lunds Tekniska Högskola.

Här försöker vi besvara frågorna vi ställde i vår problemformulering för att försöka komma underfund med vad studenterna själva kan göra, samt vad universitetet kan göra för minska betydelsen av dessa barriärer. Detta för att göra det lättare och locka fler studenter att starta företag.

- Vilka barriärer mot entreprenörskap upplever studenterna vid Lunds Tekniska Högskola?*

En stor del av tidigare forskning om barriärer mot entreprenörskap har fokuserat på entreprenörer som redan har startat företag, och som inte är studenter. Många rapporterar att externa barriärer som den enskilde individen har svårt att påverka, spelar en stor roll som hinder för entreprenörskap. I vår studie har vi dock funnit att teknologstudenterna vid LTH inte anser dessa barriärer vara betydelsefulla alls. De uppger att brist på tid, brist på kapital, brist på information från lärosätet och brist på egen kompetens är de mest betydelsefulla barriärerna när de funderar på att starta företag.

Detta utfall är mycket intressant eftersom detta är barriärer som studenterna själva, och lärosätet, har stor möjlighet att påverka.

- *Kan studenterna som individer själva påverka dessa barriärer?*

Ja, studenterna har stor möjlighet att påverka de flesta barriärerna de upplever vara betydelsefulla. Brist på tid kan vara svårt att göra något åt, men som vi såg i undersökningar där internationella studenter deltog, upplevdes brist på tid inte vara lika betydelsefull. Kanske prioriterar de svenska teknologstudenterna hellre studentlivet i Lund framför eget företagande? Skulle tillräckligt intresse finnas för entreprenörskap tror vi att tid skulle frigöras och inte utgöra ett stort hinder. Man kan alltid prioritera. Även problemet brist på kapital kan överkommas med rätt motivation och inställning till entreprenörskap, genom att man jobbar hårt vid sidan av studierna en period innan uppstart.

- *Vad kan universitetet göra för att bidra till att fler studenter startar företag?*

Många av studenterna uppgav brist på information om, exponering för, och utbildning inom entreprenörskap som något som gjorde att de ännu inte hade startat företag. Detta är något som LTH i allra högsta grad kan göra något åt. Det är tydligt att studenterna anser att förändring måste ske för att fler teknologstudenter ska finna det önskvärt att bli entreprenör, istället för att välja den trygga vägen och ta anställning hos ett storföretag.

Vi anser också att barriären Brist på kompetens gällande det praktiska tillvägagångssättet är något som enkelt skulle kunna åtgärdas med bättre information från skolans sida.

LTH verkar inte vilja satsa tillräckligt på att studenterna ska bli entreprenörer, men då detta verkar efterfrågas av många borde LTH genast vidta åtgärder och erbjuda bättre hjälp, information och utbildning inom entreprenörskap.

6.2 Förslag på lösningar

Under den här studien har vi författare kommit fram till eventuella lösningar som skulle kunna eliminera eller minska betydelsen av de barriärer som råder bland studenter idag. Vår inriktning på rekommendationerna har varit att eliminera barriären "*brist på information*" då denna barriär framkommer som den kanske mest kritiska barriären mot entreprenörskap bland studenter.

6.2.1 Internetbaserat forum

Genom att starta ett forum där entreprenörer har möjligheten att få hjälp med uppstartsfasen av sitt företag minskar man flertalet barriärer som annars står i vägen. Forumet skall bestå av flera områden för att främja entreprenörskapen:

- **Affärspartners** – Entreprenören skall ha möjligheten att leta efter eventuella affärspartners att starta sin verksamhet med. Entreprenören skall även kunna annonsera och eftersöka personer med de egenskaper och den kompetens de söker i en framtida partner.
- **Information** – Människor som besöker forumet skall ha möjligheten att hitta all den information de behöver för att starta sitt företag. Det skall även finnas information för att sedan också hålla igång det.
- **Kompetens** – Forumet skall ge möjligheten till entreprenören att hitta kurser som ger den kunskap man kan tänkas behöva när man startat ett företag. Möjligheten skall också finnas att hitta kompetens att klara av de generella aktiviteter som ett eget företag kräver.
- **Övrigt** – Slutligen skall de entreprenörer som besöker forumet ha möjligheten att fritt diskutera diverse frågor med varandra och därmed utan kostnad få den hjälp de kan tänkas behöva.

Vi anser att ett forum liknande det vi beskrivit skulle minska osäkerheten och risken som entreprenörer upplever vid start av eget bolag. Självständigheten skulle öka då studenter erhåller mer information och kunskap vilket vidare skulle bidra till att fler studenter förhoppningsvis startar egna företag.

6.2.2 Workshops för entreprenörskap

Vi upplever att universitetet har misslyckats med att få ut information till studenterna angående entreprenörskap och hur man kan få hjälp till att starta eget företag.

Ett väldigt bra sätt att lösa detta och exponera de möjligheter som finns inom universitetet är att starta en så kallad "workshop". Vårt förslag är att LTH anordnar dagar där eleverna har möjligheten till att hämta all information de behöver för att starta företag. Om LTH skulle arrangera en workshop vill vi se att den skulle presentera följande information:

- *Hur man registrerar och startar upp ett nytt företag.*
- *Vilka typer av företagsformer du kan välja på samt vilken du bör välja.*
- *Vilka problem som normalt uppkommer och eventuella lösningar till dessa problem och hinder.*
- *Vilka kunskaper som krävs inom olika företagsaktiviteter och hur du erhåller dessa kunskaper.*
- *Erfarenheter från entreprenörer inom olika områden om deras tid som egenföretagare som presenteras genom diverse gästföreläsningar.*
- *Erfarenheter från tidigare studenter som är aktiva entreprenörer idag.*

Om universitetet arrangerar en workshop i liknande manér ger man studenterna valmöjligheten att skaffa sig den information de anser nödvändig. Genom denna information bidrar man förhoppningsvis till att de studenter som vill bli entreprenörer nu skall *våga* samt *kunna* etablera sina egna företag.

6.3 Förslag till framtida forskning

Det har varit intressant att diskutera hur studenter upplever barriärer, vad universitetet gör åt dessa samt vad de kan göra för ändringar. Under arbetets gång har vi däremot kommit fram till att det skulle vara mycket intressant att bredda forskningsgruppen och se vad samhället idag gör för att främja entreprenörskapen i allmänhet och vad de skulle kunna göra för att ytterligare

stimulera entreprenörskapen i Sverige. Vi skulle vilja se en efterforskning kring en frågeställning som:

Vad kan samhället påverka för att eliminera barriärer till entreprenörskap och därigenom främja entreprenörskapen i Sverige?

För denna forskning behövs en avgränsning mellan flertalet olika målgrupper men vi tror att slutresultatet skulle vara mycket intressant att se. En högre grad av forskning kring entreprenörskap och barriärer mot detta i allmänhet skulle sannolikt bidra till en mycket högre nivå av entreprenörskap och Sverige skulle tilltaga på listan över den internationella företagsamheten.

7. Källförteckning

Nedan återfinns de källor vi använt under arbetet sorterat med: artiklar, böcker, elektroniska källor samt de personer vi intervjuat.

7.1 Artiklar

Audretsch, D.B. (2003), "Entrepreneurship: A Survey of the Literature", Enterprise Papers No. 14, Brussels: European Commission.

Carter, S., Jones-Evans, D., *Enterprise and Small Business – Principles, Practice and Policy*, 2a upplagan, Pearson Education Ltd, 2006, s. 169

Commission of the European communities (21.1.2003), "Green paper: Entrepreneurship in Europe", Brussels: European Commission.

Fayolle, A., Gailly, B., Lassas-Clerc, N., 'Assessing the impact of Entrepreneurship education programmes: a new methodology', *Journal of European Industrial Training*, vol. 30, no. 9, 2006

Fielden, S. L., Davidson, M. J., Makin, P. J., 'Barriers encountered during micro and small business start-up in North-West England', *Journal of Small Business and Enterprise Development*, vol. 7, no. 4, 2000, s. 295-304

Johann, T., Koch, H., Halter, F., 'Collegiate Entrepreneurship: An International Analysis of Student Nascent Entrepreneur's Key Barriers', *Journal of Asia Entrepreneurship and Sustainability*, vol IV, Issue 4, Dec 2008, s. 42

Kelly D.J., Bosma N., Amorós JE., "2010 Global Report", Global Entrepreneurship Research Association (GERA), 2010.

Klapper, L., Laeven, L., Rajan, R., 'Entry regulation as a barrier to Entrepreneurship', *Journal of Financial Economics*, vol 82, 2006, s. 618-619

Krueger, N., 'The impact of prior entrepreneurial exposure on Perceptions of New Venture Feasibility and Desirability', *Entrepreneurship: Theory and Practice*, vol. 18, no 1, 1993

Packham, G., Jones, P., Miller, C., Pickernell, D., Thomas, B., 'Attitudes towards entrepreneurship education: a comparative analysis', *Education + Training*, vol. 52, no. 8/9, 2010

Peterman, N. E., Kennedy, J., 'Enterprise Education: Influencing Students' Perceptions of Entrepreneurship', *Entrepreneurship Theory and Practice*, vol. 28, issue 2, s.129-144, 2003

Rajan, R., Zingales, L., 'The great reversal: the politics of financial development in the 20th century', *Journal of Financial Economics*, vol. 69, no 1, 2003, s. 5-50

Ruda, W., Martin, T.A., Danko, B., 'Target Group-Specific Design of Student Entrepreneurship Support – A German Example Focusing on Start-Up Motives and Barriers', *Acta Polytechnica Hungarica*, vol. 6, no. 3, 2009, s. 16

Volery, T., Doss, N., Mazzarol, T., Thein, V., 'Triggers and Barriers Affecting Entrepreneurial Intentionality: The Case Of Western Australian Nascent Entrepreneurs', *Journal of Enterprising Culture*, vol. 5, issue 3, 1997, s. 273-291

7.2 Böcker

Landström, H., *Entreprenörskapets Rötter*, upplaga 3:6, Studentlitteratur AB, Lund, 2005.

Landström, H., Löwegren, M., *Entreprenörskap och Företagsetablering: Från idé till verklighet*, Studentlitteratur AB, Lund, 2009.

Lundahl, U., Skärvad, P-H., *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*, upplaga 3:11, Studentlitteratur AB, Lund, 1999.

Patel, R., Tebelius, U., *Grundbok i forskningsmetodik*, Studentlitteratur, Lund, 1987.

Smith, D., *Exploring Innovation*, 2nd edition, McGraw-Hill Education, Berkshire, UK, 2010.

Wallén, G., *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, 2a upplagan., Studentlitteratur, Lund, 1996.

7.3 Intervjuer

Amanda Lingheim
Industriell Ekonomi
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-04

Albin Jakobsson
Teknisk nanovetenskap
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-04

Johan Olsson
Väg- och vattenbyggnad
Master i Konstruktionsteknik
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-06

Albert Lundberg
Industriell Ekonomi
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-04-28

Gustaf Hjälms
Maskinteknik
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-04-28

Kristoffer Berglind
Maskinteknik
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-04-28

Joakim Suhr
Ekosystemteknik
Master i Riskhantering
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-04

Shahad Mohammed
Väg- och Vattenbyggnad
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-06

Erik Tornberg
Maskinteknik
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-06

Gunnel Bildt
Bioteknik, Kemisektionen
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-03

Louise Geijer
Bioteknik, Kemisektionen
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-03

Martin Sandgren
Maskinteknik
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-04

Rebecca Gmoser
Bioteknik, Kemisektionen
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-03

Jacqueline Af Ugglas
Industriell Ekonomi
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-17

Siri Kiessling
Industriell Ekonomi
Lunds Tekniska Högskola
Genomförd 2011-05-17

8. Bilagor

Intervjuguide

1. Vad heter du?
2. Hur gammal är du?
3. Vad studerar du? **Sektion, inriktning.**
4. Hur länge har du studerat?
5. **Har du någon gång startat ett företag? Om ja:**
  - a. Vad är det för typ av företag? Hur länge har det varit igång?
  - b. Har företaget någon anknytning till din utbildning?
  - c. Vad stötte du på för problem och svårigheter innan och under uppstartningsfasen?
    - i. Brist på kapital?
    - ii. Brist på tid?
    - iii. Brist på kompetens?
    - iv. För mycket plugg?
    - v. För lite information om att starta företag?
    - vi. För dåligt stöd från skolan/omgivningen?
    - vii. Svårt att hitta någon att starta upp med?
  - d. Vad skulle kunna förändras för att underlätta för studenter att starta företag?
    - i. Förändringar från sektionen/skolan/LTH?
    - ii. Politiska förändringar? Tex bidrag, lägre skatt?
6. **Om nej, har du haft funderingar på att starta företag?**
  - a. Vad är det för typ av företag? Hur länge har du haft idén?
  - b. Har företaget någon anknytning till din utbildning?
  - c. Vad är anledningarna till att du inte startat ännu?
    - i. Brist på kapital?
    - ii. Brist på tid?
    - iii. Brist på kompetens?
    - iv. För mycket plugg?
    - v. För lite information om att starta företag?
    - vi. För dåligt stöd från skolan/omgivningen?
    - vii. Svårt att hitta någon att starta upp med?
  - d. Vad skulle kunna förändras för att underlätta för studenter att starta företag?
    - i. Förändringar från sektionen/skolan/LTH?
    - ii. Skulle du vilja ha tillgång till vägledning/mentor?
    - iii. Politiska förändringar? Tex bidrag, lägre skatt?

- 7. Om du inte har haft/har funderingar på att starta företag, vad är orsaken?**
- a. För otryggt?
  - b. Vill inte riskera eget kapital?
  - c. Tidsödslande?
  - d. Vad skulle kunna få dig att ändra dig?
    - i. Hjälp från skolan?
- 8. Varför vill du starta företag?**
- 9. Hur är din uppfattning om den allmänna bilden av entreprenörer på din sektion?**
- 10. Är det någonting vi inte har nämnt som du tror kan vara relevant?**